

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Ilagt gebyr for manglende eller ufullstendig billett

Dato

19.09.2017

Saksnummer

2017-01191

Tjenesteytere

AtB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager, som er Ph.D stipendiat ved NTNU, ble den 4. mai 2017 ilagt tilleggsavgift på bussen mellom Granåsen og Studentsamfunnet. Fordi hennes ISIC kort hadde utløpt på dato, nytt kort var på vei i posten, hadde klager laptop med seg for å dokumentere stipendiatperioden, samt førerkort for å identifisere seg.

Kontrolløren sa at dersom hun hadde vært vanlig student, men ikke hadde fått semesterkort, men kunne vise at hun hadde betalt semesteravgift, hadde det vært godkjent. Klager mener at hennes situasjon blir akkurat den samme: Hun kunne vise gyldig dokument, som så gir henne rett på å reise med rabattert billett.

Klager har sendt inn en klage med spørsmål om hvorfor stipendiatdokumentet ikke er gyldig, men ikke fått svar på dette.

Klager krever gebyret slettet.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Dersom kunden reiser med studentrabattert billett er det ifølge AtBs regelverk avgjørende at reisende ved kontroll kan «...vise gyldig studiebevis» sammen med gyldig billett, jf. AtBs transportvedtekter § 7.

Hva som anses som gyldig studiebevis fremgår av vårt rabatt- og takstreglement: «Ved bruk av periodebillett for student skal gyldig studentbevis med eventuelt semesterkort kunne forevises på reisen. Studentrabatt gis til studenter til og med 34 år. Gyldig studentbevis er norsk studentbevis eller ISIC-kort med NSB-logo. Beviset må vise ditt navn og fødselsdato, studiested, samt at det gjelder aktuelle semester. (...)»»

Det fremgår klart av regelverket at kunder som reiser med studentrabattert billett må kunne fremvise ISIC-kort med NSB-logo som gjelder for tidspunktet for kontrollen. Idet klagers ISIC-kort var utgått ved kontrolltidspunktet betyr det at klager reiste uten gyldig studentlegitimasjon den aktuelle dagen. Klager hadde således ikke rett til å reise med studentrabattert billett. Når det gjelder pH. D-stipendiater ved NTNU fremgår følgende av NTNUs nettsider «Ph.d.-kandidater har nemlig ikke studentstatus i Norge og kan dermed heller ikke få støtte fra Lånekassen.»

Idet ph.d-stipendiater sluttet å betale semesteravgift, mistet de samtidig retten til studentrabatt. Det vises til uttalelser, fra tidligere ph.d-stipendiat og professor ved Det humanistiske fakultet ved UiO Jon Arild Olsen: «Nå som stipendiatene ikke skal betale semesteravgift må de registrere eksamen via instituttet, ikke skjermterminalene. Som følge av den nye statusen får stipendiatene heretter rabattene som gjelder for ansatte ved Universitetet. Disse er ikke er like gunstige som studentrabattene.»

Klagers manglende studentstatus underbygges videre ved at hun har mottatt og signert en arbeidskontrakt ved NTNU. I arbeidskontrakten fremgår det at klager innehar en lønnet stilling som stipendiat-kandidat. Gjennomgående i kontrakten blir kontrakten definert som en «employment contract», samt at arbeidsforholdet er regulert av henholdsvis arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven. Både arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven regulerer arbeidsforhold mellom arbeidstakere og arbeidsgivere, jf. tjml. § 1 (1) «Denne lov gjelder arbeidstakere tilsatt i statens tjeneste.» og aml. § 1-2 «Loven gjelder for virksomhet som sysselsetter arbeidstaker».

AtB skiller ikke mellom det å reise uten billett og det å reise med rabattert billett uten legitimasjon for rabatten. Dette fordi en rabattert billett kun anses som gyldig dersom man kan legitimere sin rett til den aktuelle rabatten. Det å reise med ugyldig billett og det å reise uten gyldig billett er dermed i prinsippet samme sak. Dette betyr at man vil bli ilagt samme tilleggsgebyr uavhengig av hvilken av de to grunnene som er bakgrunnen for illeggelsen. Idet klager ikke kunne fremvise gyldig studentlegitimasjon ved kontrollen, har ikke klager rett til å reise med studentrabattert billett.

AtB opprettholder med dette sin tidligere avgjørelse og viser til vår begrunnelse i tidligere svar til klager.

Nemnda bemerker

Nemnda bemerker at klager reiste med studentbillett og i utgangspunkt ble gebyr ilagt fordi hun ikke kunne vise dokumentasjon for rett til å benytte rabattert billett.

AtB har under klagebehandlingen og i sitt tilsvarende svar til nemnda vist til at klager er ansatt stipendiat og ikke har rett til å benytte studentkort.

Nemnda har behandlet en rekke saker hvor studenter ikke har kunnet vise tilfredsstillende dokumentasjon for rett til å bruke rabattert billett, vanligvis

dokumentasjon for betalt semesteravgift. Vilåårene for å illegge gebyr har i disse sakene vært ansett å være til stede.

Nemndas flertall, nemndas leder og bransjerepresentantene, Aarre og Grøttland, legger til grunn at vilåårene for å illegge gebyr i disse sakene også var til stede i klagers sak. Hun kunne ikke vise gyldig ISIC kort og heller ikke annen dokumentasjon for rett til å bruke rabattert studentbillett.

Nemndas flertall finner for øvrig grunn til å føye til at det er uklart om klager er berettiget til rabattert studentbillett og viser til redegjørelsen fra AtB. Klager er ansatt i lønnet stilling som stipendiat og ikke betaler semesteravgift. Det fremgår også av NTNUs nettside og i uttalelse fra NTNU at stipendiater ikke har samme rett til rabatter som studenter.

Klager har ikke kommentert AtBs anførsel om at hun ikke har rett til studentkort. Nemnda finner grunn til å føye til at reisende selv har ansvaret for å ha gyldig billett.

Nemndas flertall finner på denne bakgrunn ikke grunnlag for å anbefale at klager gis medhold.

Mindretallet, forbrukerrepresentantene Faye Lund og Sørlic, er av den oppfatning at AtBs rabattregler i utgangspunktet gir uttrykk for at «ISIC-kort med NSB-logo» er gyldig dokumentasjon for å reise som student, all den tid det presiseres at «gyldig studentbevis» er «norsk studentbevis eller ISIC-kort med NSB-logo». Ut fra ordlyden i regelverket er mindretallet av den oppfatning at er tilstrekkelig at klageren kan dokumentere at beviset, i dette tilfellet ISIC-kortet, gjelder for det aktuelle semesteret for å kunne hevde sin rett til studentrabatt. Slik mindretallet ser det kan det ikke leses ut av reglementet at klager i tillegg må ha betalt semesteravgift.

Mindretallet har forståelse for at AtB er av den oppfatning at stipendiater med ISIC-kort ikke skal regnes som studenter, ut fra at de ikke har rett på studielån og er ansatt i lønnede stillinger. Etter mindretallets syn fremstår det likevel ikke som åpenbart at stipendiater ikke kan ha rett på en slik rabatt, da de tross alt fremdeles er under utdanning.

Mindretallet er etter dette av den oppfatning at AtB, som er den profesjonelle part i avtaleforholdet, må ta ansvaret for at regelverket ikke er tydelig nok på dette punkt. Nemndas mindretall finner etter dette at det vil være urimelig å fastholde gebyret og anbefaler derfor at gebyret frafalles.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Vedtaket er enstemmig.

Nemndas representanter

- Anne Austbø (leder)
- Anne Sofie Faye-Lund (Forbrukerrådet)
- Olav Grøttland (NSB)
- Kristin Aarre (Ruter)
- Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)